

GRUP FOCUS

ROMEA

Director artístic: Calixto Bieito

COMPANYIA
TEATRE ROMEA

12/02
> 09/03

FRANKFURT

Una tarda de teatre ple,
espectacular i carregat
de simbologia

(Monstersandcritics.de)

BERLÍN

Espectacle teatral
d'impactants imatges
a l'estil Buñuel

(Die Welt)

ZURICH

Tirant lo Blanc
és teatre total

(Neue Zürcher Zeitung)

MADRID

Brilla, amb tota la seva
esplendor, l'estètica caníbal
de Calixto Bieito

(El Mundo S.XXI)

TIRANT LO BLANC

DE JOANOT MARTORELL DIRECCIÓ CALIXTO BIEITO

DRAMATÚRGIA DE CALIXTO BIEITO I MARC ROSICH

MÚSICA DE CARLES SANTOS

amb el
suport de
EUROSTARS
TOURNEY

UNA COPRODUCCIÓ DE

llull Institut
ramon llull
Llengua i cultura catalanes

ROMEA

HAI HAI HAI

AJUNTAMENT DE
VILADECANS

amb motiu de la
Fira del Llibre
de Frankfurt 2007

Fundació
ROMEA
per a les Arts Escèniques

el Periódico

FOCUS

TEATRE

INSTITUT DE CULTURA DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE CULTURA

3

CATALUNYA
RADIO

PRODUCCIONS

IR3SC

PRODUCCIONS

902 10 12 12 **TEL-ENTRADA**
telentrada.com CAIXA CATALUNYA

Tirant lo Blanc

Títol original
Autor
Dramatúrgia
Música
Direcció

Tirant lo Blanc
Joanot Martorell
Calixto Bieito i Marc Rosich
Carles Santos
Calixto Bieito

Repartiment (*dramatis personae*)
COMPANYIA TEATRE ROMEA

Joan Negrié
Lluís Villanueva
Mingo Ràfols
Nao Albet
Josep Ferrer
Carles Canut
Beth Rodergas
Roser Camí
Victòria Pagès
Begoña Alberdi
Marta Domingo
Belén Fabra
Alina Furman
Alicia Ferrer

TIRANT LO BLANC
DIAFEBUS
DUC DE MACEDÒNIA
HIPÒLIT
SENYOR D'AGRAMUNT
L'EMPERADOR
CARMESINA
PLAERDEMAVIDA
LA VIUDA REPOSADA
L'EMPERADRIU
ESTEFANIA
FLOR DE CAVALLERIA
LA BELLA AGNÈS
ELISEU, L'ORGANISTA CEGA

Alicia Ferrer

ORGANISTA

Escenografia	Alfons Flores
Il·luminació	Xavi Clot (AAI)
Vestuari	Mercè Paloma
Disseny de so	Jordi Ballbé
Ajudant de direcció	Antonio Calvo
Imatges	Rosa Samper i Raul López Huete
Direcció de producció	Jaume Flor
Producció executiva	Tania Brenlle
Director tècnic	Miguel Montes
Producció	Jordi Brigos
Ajudant de producció	Luis Gordillo
Gerent de companyia	Marina Vilardell
Assistent de direcció	Jordi Faura
Becaria de direcció	Karolin Trachte
Adjunta d'escenografia	Rebecca Ringst
Regidoria	Montse Tixé , Begoña Lardín
Ulliter	Héctor Morris
Sastreria	Rosa Barba
Perruquer	Toni Santos
Cap tècnic del teatre	Íñigo Basauri
Tècnic del teatre	Roger Muñoz
Coordinador tècnic	Juan Carlos Londero
Maquinista	Juan Manuel Labrado, Paulino Méndez
Tècnic de so	Ignasi Giol
Tècnic de so escenari	Gabriel Melgarejo
Tècnic d'il·luminació	Miguel Ángel Arribas
Elèctric	Alberto Pérez
Tècnic de vídeo	Isaac Sancho
Construcció d'escenografia	El Teler
Escultor cavall	Nico Nubiola
Coreògrafs de lluita	Àngel Amieva, Daniel Vallecillos
Disseny i realització ales	Amadeu Ferré (Clap Realitzacions SL)
Confecció vestuari	Época
Coordinació relacions internacionals	Lidia Giménez
Disseny d'imatge	sSB
Fotografies	David Ruano
Premsa i comunicació	Sara Peralta
Publicitat	Publiespec

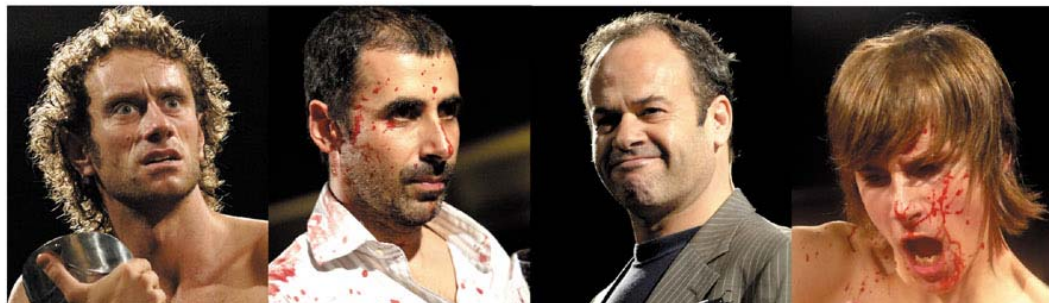
Agraïments

Stereorent, Javier Gamazo, Just married, Castell del Remei, Galetes Trias

És una coproducció de l'Institut Ramon Llull, Teatre Romea, Hebbel am Ufer, Schauspiel Frankfurt i Ajuntament de Viladecans amb motiu de la Fira del Llibre de Frankfurt 2007

Durada de l'espectacle, 3 hores / Espectacle en castellà

Tirant lo Blanc. Companyia Teatre Romea. Dramatis personae

Joan Negrié / *Tirant lo Blanc*

Lluís Villanueva / *Diefebus*

Mingo Ràfols / *Duc de Macedònia*

Nao Albet / *Hipòlit*

Josep Ferrer / *Senyor d'Agramunt*

Carles Canut / *L'Emperador*

Beth Rodergas / *Cormesina*

Roser Camí / *Plaendemovidat*

Victòria Pagès / *La viuda reposada*

Begoña Alberdi / *L'Emperadriu*

Marta Domingo / *Estefania*

Belén Fabra / *Flor de cavalleria*

Alina Furman / *La bella Agnès*

Àlícia Ferrer / *Eliseu / L'organista cega*

Marc Rosich, Carles Santos i Calixto Bieito

Notes del director

Tirant lo Blanc, la primera i més important novel·la de la literatura catalana, ha estat considerada per acadèmics i aferrissats defensors (com ara Dámaso Alonso o Vargas Llosa sense anar més lluny) un dels pilars fonamentals de la novel·la total en la literatura universal, pedra elemental per entendre la narrativa en majúscules tal com la coneixem avui dia.

Hereva de les sagues artúriques de cavalleries, Cervantes la va salvar de la flames en la famosa escena del Quixot tot assenyalant que “por su estilo es éste el mejor libro del mundo”, mentre que la resta de novel·les anaven a parar a la foguera.

Al llarg del *Tirant*, al mateix temps que es narren les gestes èpiques i amoroses del cavaller protagonista en l'heroica missió d'alliberar Constantinoble de l'amenaça de l'Imperi Turc, es dibuixa una panoràmica acurada i humana de l'ordre social i moral de l'edat mitjana en una aproximació que està a cavall de la crònica històrica més crua i la ficció.

Per a la posada en escena, he volgut cercar tota l'essència festiva de l'original escrit pel cavaller valencià Joanot Martorell per convertir-lo en una gran festa teatral; en una celebració de l'home en tota la seva esplendor però alhora en tota la seva brutalitat i decadència.

Festa del sexe,
del torneig,
de la gesta èpica,
de la virginitat i la innocència,
de la maduresa,
del menjar, la lluita i el matar,
de l'egoisme,
de l'ambició,
de l'art de la guerra
i de l'art de la seducció.
Joc de la vida i de la mort,
del posar i del treure,
del menjar i el beure.
Justa, camp de batalla, banquet i alcova.

Calixto Bieito

"Se vive para gozar y se goza matando, adornándose y fornicando, en este orden de importancia (...)

En *Tirant lo Blanc* el juego es algo todavía más importante y totalizador: la sustancia motriz de la vida. En su novela, Martorell fundió en una sola realidad las antinomias vivir y representar, ser y parecer. En *Tirant lo Blanc* vivir es representar, la única manera de ser es parecer. “

Mario Vargas Llosa

Notes del dramaturg

Una dramaturgia retaule

Fer la dramaturgia d'una novel·la sempre és un repte, però quan l'obra a convertir en teatre és de l'envergadura i la complexitat de *Tirant lo Blanc*, el desafiament esdevé una aventura inabastable, de dimensions titàniques. Com es pot essencialitzar un clàssic amb un arc èpic tan ampli i alhora amb tal gust pel detall? La tasca es transforma en una empresa tan àrdua com si es tractés de *Guerra i pau*, *Els germans Karamazov*, *Els miserables* o, és clar, *El Quijote*, obra que en tants aspectes prendrà el testimoni del *Tirant*. És més que evident que, en el procés de traslladar les més de mil dues-centes pàgines de l'edició de Martí de Riquer amb què hem treballat per convertir-les en un espectacle d'aproximadament tres hores i setanta pàgines de Word, s'ha hagut de renunciar a moltes coses i prendre decisions dràstiques. En el nostre cas, Calitxo i jo hem volgut deixar en un segon pla l'anar i venir dels personatges per una laberíntica trama plena de racons esquius, retòrica per la retòrica i reiteracions, i hem traçat una dramaturgia en línia recta, per centrar-nos en el que és substancial de la novel·la i en el món jerarquitzat que ens presenta.

Tirant lo Blanc, amb les seves llistes i enumeracions, amb les seves citacions cultes i clàssiques, té un clar regust enciclopèdic, com si Martorell volgués fer un compendi de tot el saber medieval en el món conegut: saber bèl·lic, cavalleresc, polític, amorós, gastronòmic, lingüístic, etc. En aquest sentit, a nosaltres ens ha seduït molt més la idea d'alçar un gran retaule de la cosmovisió del llibre, un retaule on ha primat l'evocació del món medieval i els seus ideals (un món i uns ideals que a la novel·la ja es veuen amenaçats per l'inevitable adveniment de l'humanisme renaixentista). D'aquesta manera, en la nostra versió no es trobarà cap relació fet a fet, batalla a batalla, torneig a torneig o coit a coit, de la narrativa èpica de la novel·la, sinó més aviat la presentació crua i nua d'una extensa galeria de personatges i del seu pensament com a part d'un fris monumental, on cadascú i cada cosa té el seu lloc. Així, en molts moments, pensant més en aquesta visió panoràmica, els mots escrits per Martorell s'han repartit de manera promíscua entre els integrants de la companyia, en solucions que responen més a la idiosincràsia i les necessitats pròpies de la posada en escena que no pas a un seguiment ortodox de l'obra. I tot això sense voler renunciar als seus moments més celebrats, gràcies als quals deu la seva fama.

Tal com Vargas Llosa afirma a *Lletra de Batalla per Tirant lo Blanc*, és aquesta una novel·la polièdrica, pertanyent a infinitat de gèneres i alhora a cap d'ells. La nostra manera de traslladar aquesta idea a escena ha estat la creació d'una complexa dramaturgia que combina els diferents punts de vista de quatre narradors / mestres de cerimònies, quatre punts de vista que se superposen i es combinen i que fan que les possibles mirades es multipliquin. Els quatre

narradors són Flor de Cavalleria, Diafebus, Plaerdemavida i Eliseu, l'organista cec.

Hem manllevat el nom de Flor de Cavalleria del títol d'un text inacabat de Martorell i amb aquest nom hem fet néixer un nou personatge, inexistent al llibre, però que ens ha servit per apropar l'espectador a un dels temes troncats de l'obra. Flor de Cavalleria és una mena de valquíria, l'ànima guerrera que porta a escena tots els ideals i la filosofia de l'orde de cavalleria -tant pel que fa a la guerra com al fanatisme religiós-, i alhora s'erigeix en l'àngel vigilant que reposa sobre l'espatlla de Tirant en la seva croada contra els infidels.

D'altra banda, tenim Diafebus, cosí de Tirant, que en la nostra dramaturgia adopta els visos més cíncics de la veu narradora de Joanot Martorell, transportant a l'escena tot l'humor i el sentit mediterrani de la festa propis de l'autor valencià. Aquesta visió irònica i faceciosa serveix de contrapunt a la fredor nòrdica i calculada de Flor de Cavalleria.

La donzella Plaerdemavida és la mirada *voyeur* per excel·lència. Ella és qui té la clau que ens obre les portes de les alcoves i així ens fa participants de les delitoses batalles que s'hi celebren. Ella mai no pren part activa en els jocs amorosos i sembla que en tingui prou amb l'inestimable goig de fer de missatgera i mitjancera. I així, Plaerdemavida també es constitueix en la portadora de tota una tradició narrativa oral que culmina en el seu famós relat de les *bodes sordes*.

Finalment, com a narradora omniscient per sobre dels altres tres, hem creat el personatge d'Eliseu, l'organista invident, que representa la mirada del lector contemporani, fascinada per l'univers medieval en decadència que descobreix fullejant el clàssic. Eliseu, des de la seva ceguesa, representa el gaudi sensorial davant el gran banquet d'olors, textures i sons al qual les paraules del *Tirant* ens transporta. A més, aquest personatge és el principal dipositari de la partitura que Carles Santos ha compost per a l'ocasió, una música que ella conjura des de darrere les tecles del seu orgue Hammond, fent aparèixer i desaparèixer d'escena els elements de la novel·la tal com ella els ha somiat.

El somni conjurat per Eliseu dalt de l'escenari és l'escletxa a través de la qual s'ha colat dins l'espectacle un surrealisme d'arrels tan mediterrànies com la novel·la mateixa, una visió onírica on fins i tot hi tenen cabuda evocacions i homenatges als universos de Dalí o Buñuel. És gràcies a aquesta visió que el nostre Tirant, de feixuga armadura, pot fer salts en el temps i encarar-se a visions del Mediterrani del segle XXI, i fins i tot enamorar-se bojament d'una Carmesina que és una princesa d'avui, sense tocat medieval, sinó pentinada amb rastes.

La part de l'espectacle on aquest univers oníric pren més força és la dedicada al naufragi de Tirant a les costes del Nord d'Àfrica, i aquesta és justament una de

les apostes més fortes de la nostra dramaturgia, en tant que no hem volgut que el purgatori del nostre cavaller per terres africanes fos real, sinó que passés dins el seu cap. Seguint l'opinió d'alguns estudiosos, hem volgut considerar Àfrica com un espai mental que representa la pèrdua de l'heroi, el seus quaranta dies al desert durant els quals, després d'embogir per les sospites d'infidelitat de la seva princesa, Tirant perd la identitat i oblida el nom de la seva estimada i, esperonat per la ceguesa dels seus ideals, només pensa a matar o evangelitzar infidels. De fet, en la nostra versió, el paisatge exterior de l'Àfrica que es descriu al llibre s'incrusta com a paisatge interior a la ment de l'heroi, fent que els seus fantasmes transitin de puntetes per sobre el text de Martorell.

Arribats al darrer punt i a part, cal que parlem del tractament del llenguatge. Amb Calixto fascinats pels contorns crus i aspres de la llengua usada en el llibre, ens hem negat a transportar els seus mots a la parla actual. Per contra, hem volgut conservar la seva musicalitat arcaica, captivadora i màgica. Amb aquesta intenció hem treballat en una convenció lingüística que aposta per un terme mitjà, tot combinant el respecte per part de la sonoritat de les paraules i la sintaxi originals amb solucions que facilitin la comprensibilitat del text per al públic contemporani. Al capdavall, l'homenatge que des de la dramaturgia es fa a la festa sensorial que el *Tirant* representa per a nosaltres no tindria cap mena de sentit si, al mateix temps, no el consideréssim eminentment un banquet de la paraula.

Marc Rosich

Joanot Martorell

Possiblement va néixer entre el 1405 i el 1410 i possiblement va morir el 1465. La seva família provenia de la petita noblesa valenciana de la cort dels ducs de Gandia i de Martí l'Humà, de gran prestigi social. Després de la mort del seu pare, però, els vuit fills van haver de sobreviure a una situació econòmica molt delicada.

Possiblement això va motivar que Joanot viatgés per tot Europa i que provoqués diversos enfrontaments que gairebé sempre començaven amb les famoses lletres de batalla, unes invitacions molt especials que han deixat testimoni del caràcter bel·licós del cavaller. Un d'aquests enfrontaments va ser amb el poeta Ausiàs March, qui s'havia de casar amb la seva germana Isabel. Un altre germà i el mateix Joanot s'hi van enfrontar a causa de la dot. Aquests conflictes no sempre acabaven en duels; també se solien resoldre amb intercanvi de terres o diners.

Possiblement les lletres de batalla que va escriure Joanot també tenien la finalitat d'alliberar la passió que sentia per la literatura i que va culminar amb l'obra de *Tirant lo Blanc*.

Possiblement llavors ni tan sols imaginava la magnitud de l'obra que començava i que mai acabaria. Era una època de la seva vida plena d'incidents, empresonaments i penúria econòmica que el va dur a vendre el manuscrit inacabat a Martí Joan de Galva. No se sap del tot fins a quin punt aquest darrer va completar la redacció del text.

Tirant lo Blanc segons Miguel de Cervantes

La millor novel·la segons el millor novel·lista

“Y sens voler cansarse mes á llegir llibres de cavallerias maná á la mestressa qu’ agafés tots los grans y los tirés al corral. No’s digué á tonta ni á sorda, sino á qui tenia mes ganas de cremarlos qui de tirar una tela per mes gran y fina que fós, y agafantne casi vuit d’ una vegada los tirá per la finestra. Per haberne prés molts d’ un cop ‘n caygué un als peus del barber, á qui li vingueren ganas de veurer de qui era, y veigé que deya: *Historia del famós cavaller Tirant lo Blanch*; Valgam Deu, exclamá lo rector, per aquí roda Tirant lo Blanch! Donuemel, doneumel, compare, puix fas compte que he trobat ab éll un tresor d’ alegria y una mina de pasatemps. Per aquí roda també D. Quirieleison de Montalvá, valerós cavaller y son germá Tomás de Montalvá y lo cavaller Fonseca, ab la batalla que lo valent Detriante sostingué ab l’ alá, y las agudesas de la donzella Plaherdemavida, ab los amors y faaloruias de la viuda Reposada y la senyora emperadora enamorada d’ Hipólit son escuder. Vos dich en veritat senyor compare, que per son estil es aquest lo millor llibre del mon; aquí los cavallers menjan y ddormen y moren sobre sos llits y fan testament avans de sa mort, ab altres cosas de que tots les demás llibres d’ aquest género estan faltats, Ab tot y aixço vos dich que mereixía qui ‘l compongué, puix no feu altre cosa que necetats d’ industria, que ‘l portessin á galeras per tots los dias de sa vida. Porteuulo á casa y llegiulo y veureu que es veritat tot lo que d’ ell vos he dit.”

Fragment del llibre *L’enginyós hidalgo Don Quixot de La Mancha* de Miguel de Cervantes. Part. I, cap. 6. (Traducció d’Eduart Tàmaro, 1882)

***Tirant lo Blanc* segons Mario Vargas Llosa**

Lletra de batalla per Tirant lo Blanc

“Aquest és el millor llibre del Món” va escriure Cervantes de *Tirant lo Blanc* i la sentència sembla ara una broma. Però el cert és que es tracta d’una de les novel·les més ambiciosos i, des del punt de vista de la seva construcció, potser la més actual de les clàssiques (...) Aquest llibre no és una curiositat arqueològica, sinó una ficció moderna.

Martorell és el primer de l’estirp de suplantadors de Déu – Felding, Balzac, Dickens, Flaubert, Tolstoi, Joyce, Faulkner- que pretenen crear a les seves novel·les una “realitat total”, el cas més remot de novel·lista totpoderós. Desinteressat, omniscient i ubicu. Què significa que aquesta novel·la sigui una de les més ambiciosos? Que *Tirant lo Blanc* és el resultat d’una decisió esbojarrada com aquella del personatge de Borges que volia construir un mapamundi de tamany natural. El més difícil és tractar de classificar-la, perquè totes les definicions li escauen però cap no li fa justícia.

Tirant lo Blanc és una “novel·la total”. Novel·la de cavalleria, fantàstica, històrica, militar, social, eròtica, psicològica: totes aquestes coses al mateix temps i cap d’elles de manera exclusiva, ni més ni menys que la realitat. Múltiple, admet diferents i antagòniques lectures i la seva naturalesa varia segons el punt de vista que s’esculli per ordenar el seu caos. Objecte verbal que comunica la mateixa impressió de pluralitat que allò real, és, com la mateixa realitat, objectivitat i subjectivitat, acte i somni, raó i meravella. En això consisteix el “realisme total”, la suplantació de Déu.

Fragments de les *Obras completas, Volumen VI, Ensayos Literarios I*, de Mario Vargas Llosa. Galaxia Gutenberg

"Vivim per gaudir i es gaudeix matant, adornant-se i fornicant, en aquest ordre d'importància(...)

Al Tirant lo Blanc el joc és quelcom encara més important o totalitzador: la substància motriu de la vida. En aquesta novel·la, Martorell fundeix en una sola realitat les antinòmies viure i representar, ésser i semblar. *Al Tirant lo Blanc* viure és representar, la única manera de ser és semblar. "

Fragmentss d'*El combate imaginario. Las cartas de batalla de Joanot Martorell*, de Martín de Riquer i Mario Vargas Llosa. Sirmio Vallcorba editor.

***Tirant lo Blanc* segons Martí de Riquer**

Joanot Martorell: *Una vida de novel·la*

Tirant lo Blanc: La novel·la d'una vida

“El protagonista de la novel·la que ens proposem d'examinar inicia la seva carrera militar fent de cavaller errant, i l'escriptor que narra la seva imaginada biografia fou un bregós senyor valencià. És el *Tirant lo Blanc* un llibre l'heroi del qual ha estat creat copiant un tipus d'home que existia i actuava al voltant de l'escriptor, el qual en més d'un moment de la seva vida visqué el lluit ambient en què situa alguns capítols de la seva novel·la i que, quant havia de lluitar amb els seus autèntics enemics, els trametia lletres de desafiament idèntiques a les que fa escriure als seus personatges de ficció i cobria el seu cos amb armadures de les mateixes característiques que les que vestia Tirant quan junyia. No podem, doncs, acostar-nos al *Tirant lo Blanc* sense haver-nos convençut que és arrencat de la realitat social de mitjan segle XV i que el seu autor hi recull tot un seguit de riques experiències personals.”

Fragment d'*Aproximació al Tirant lo Blanc* de Martí de Riquer. Barcelona, Quaderns Crema, 1990, (col. Assaig, 8) p. 31

“Si existeix el “*Tirant lo Blanch*” és gràcies a les experiències personals d'un gran escriptor, que sabia captar el seu ambient i el temperament, l'actitud i les passions dels seus contemporanis, que tenia una gran imaginació i que havia llegit molts llibres, com demostren les fonts tan diverses de la novel·la.”

Fragment de “*Tirant lo Blanch*”, *novela de historia y de ficción* de Martí de Riquer. Barcelona: Sirmio, 1992. (Biblioteca General; 13), p. 25

***Tirant lo Blanc* segons Dámaso Alonso**

Tirant lo Blanc: Novel·la moderna

“I ara agafem entre les mans quest llibre escrit pel cavaller valencià Joanot Martorell a mitjans del segle XV, i comprenem: és precisament el cop de fuet que podia excitar la imaginació de Cervantes. *Tirant* no era encara la novel·la moderna, però hi havia en ella molts dels seus elements essencials, d’allò que hauria de ser la novel·la del nou món, sense arribar a la meta, treballant sobre el mateix material sobre el que Cervantes hauria d’alçar-se a total novetat i universalitat. (...)”

“Sí, la maduresa dels tempos té més importa que les petites troballes de la literatura comparada. Però hi ha un influx direct del *Tirant* que tindria una importància decisiva en el futur. És innegable que Cervantes va aprendre en el llibre de Martorell una bona lliçó. Sovint s’assenyalen alguns punts concrets del Quixot que semblen deixar entreveure l’empremta del *Tirant*. Sense negar-los (ni de bon tros), em sembla molt més decisiva la lliçó general: d’home a home, de novel·lista a novel·lista, de tècnica a tècnica. Ara no tinc temps de discutir-la aquí. Vegi’s només el següent: el *Tirant* i el *Don Quixot* són llibres que semblen partits per la meitat entre l’idealisme cavalleresc i el positivisme diari. Aquesta coincidència sembla el vestigi fonamental que es troba de l’obra de Martorell a la de Cervantes. Convé evitar, tanmateix, l’exageració. Perquè ambdues meitats es troben en conflicte o lluita al Quixot; però conviuen sense desarmonia o contradiccions al *Tirant*. I aquesta convivència és allò més extraordinari, allò més difícil d’explicar en poques paraules de tota la novel·la de Martorell. (...)”

“Martorell i Cervantes són com dues onades successives d’un mateix àcid que ha anat corroïnt, en silenci, un gran esvoranc com dos avenços d’una tasca de sapa, continua, progressiva, tossuda. Aquest cec impuls invasor havia corroït ja l’espiritualitat unitària de l’Edat Mitja (ben aviat, a començaments del segle XVI, escaltaria una de les més grans pústules que el verí havia produït); i el mateix impuls enderrocava ara les formes d’art nascudes d’aquesta espiritualitat. És la demolició gradual de l’antiga ciutadella del poema cavalleresc. L’onada que representa Martorell només esquerda els murs. L’embat no cessa: amb l’onada de Cervantes tota la fàbrica s’esfondrarà. Però en el Quixot, en aquest llibre on la ironia triomfa definitivament sobre l’ideal unitari, s’esfondra per sempre el poema cavalleresc, neix gloriosament la novel·la moderna. (...)”

“Sí, tots dos. Però jo sé per què a aquest Joanot Martorell no el veig llunyà, al fons de l’obscuritat medieval. El veig molt proper, contemporani: un contemporani. Té aquell posat cansat, desil·lusionat, incansable només en la sensualitat, trist i al mateix temps burleta, de l’uropeu dels nostres dies.”

Fragments de *Tirant lo Blanc, novela moderna* de Dámaso Alonso. *Revista Valenciana de Filología*, I, 1951, p. 179-215 (a p. 179, 205, 214-215)

Director artístic del Teatre Romea de Barcelona, és el director escènic espanyol amb més projecció internacional. Sentit de l'espectacle i una visió nova sobre els clàssics són els elements que defineixen l'estil de les seves posades en escena.

El Teatre Romea i la Companyia Teatre Romea s'han convertit en un referent de l'escena nacional i internacional. Sota la direcció de Calixto Bieito, treballen en les propostes més innovadores per crear i difondre obres d'autors actuals, reprendre títols del gran repertori universal i erigir-se en centre generador de debat cultural contemporani, de transgressió, reflexió i entreteniment.

Els seus primers treballs inclouen títols com *El rei Joan*, de Shakespeare, presentada al festival de Dijon (França) el 1995 i al Festival de Otoño de Madrid; *Pierrot Lunaire*, adaptació teatral de l'obra de Schoenberg; *Company*, d'Stephen Sondheim (tots dos amb el Teatre Lliure) o *La casa de Bernarda Alba*, de Federico García Lorca, estrenada al Teatro María Guerrero de Madrid. El 1997, la seva adaptació de la sarsuela *La verbena de la Paloma* va triomfar al Festival d' Edinburg, llançant-lo a l'àmbit escènic internacional. La següent incursió en el gènere líric, *El barberillo de Lavapiés*, es va estrenar a Madrid el 1998, i es va reposar per darrera vegada al Teatro de La Zarzuela el febrer de 2006. Bieito també pot ser considerat com un embaixador d'excepció del grans dramaturgs espanyols amb muntatges com *La vida es sueño*, de Calderón, presentada el 1998 en la seva versió anglesa al Festival d' Edinburg, al Barbican Theatre de Londres i al BAM de Nova York (representada també en castellà al 1999 i 2000 a tot l' Estat espanyol en una coproducció de la Compañía Nacional de Teatro Clásico i el Teatre Romea); *Barbaric Comedies (Comedias bárbaras)*, de Valle-Inclán, estrenada al 2000 a l'Abbey Theatre de Dublín pel Festival d' Edinburg, o *La Celestina*, en anglès, per al Festival d' Edinburg 2004.

Altres posades en escena amb gran repercussió internacional però ja amb la Companyia del Teatre Romea han estat *Macbeth*, de Shakespeare, estrenada en alemany el 2001 al Festival de Salzburg i posteriorment representada en català amb la Companyia Teatre Romea en una gran gira que va finalitzar al Barbican Theatre de Londres dins del festival BITE 2003. També amb la Companyia Teatre Romea *La ópera de cuatro cuartos*, de Brecht/Weill, la gira internacional de la qual va incloure França (al desembre de 2003 en el MC'93 de Bobigny, París, i al gener de 2004 a Le Maillon d' Estrasburg) i Alemanya (Festival del Ruhr, maig de 2004). *Hamlet*, de Shakespeare, en anglès i amb la companyia del Birmingham Repertory Theatre va ser presentada al Festival Internacional d'Edinburg 2003, a Birmingham i a Barcelona. *Peer Gynt*, d' Henrik Ibsen, estrenada el 2006 a Noruega al Festival Internacional de Bergen al maig i al al Festival Ibsen d'Oslo al setembre; i l'adaptació de la novel·la de Michel

Houellebecq, *Plataforma*, estrenada al Festival d'Edimburg l'agost de 2006 i representada també al IKOS Festival a Brescia (Itàlia) al maig de 2007 i al Festival de Helsinki l'agost de 2007.

El treball de Bieito també és molt aplaudit en el circuit operístic internacional amb títols com *Carmen*, de Bizet, estrenada al 1999 al Festival de Perelada i posteriorment a Holanda, Irlanda i Bèlgica; *Un ballo in maschera*, de Verdi, presentada al Gran Teatre del Liceu de Barcelona al 2000 i posteriorment a Copenhaguen i a Londres, *Cosí fan tutte*, de Mozart, estrenada el 2000 a l'Òpera Nacional de Gal·les (Cardiff, Regne Unit) i reposada el 2002. El 2001, *Don Giovanni*, de Mozart, estrenada a Londres i posteriorment a Hannover (Alemanya) i al Gran Teatre del Liceu, *Die Fledermaus (La ratapinyada)*, de J. Strauss, estrenada a Cardiff el 2002 i amb gira posterior per tot el Regne Unit. *Il Trovatore*, de Verdi, presentada a Hannover el 2003. *Manon*, de Massenet, estrenada a Frankfurt del 2003. *Die Entführung aus dem serail (El Rapto del Serrallo)*, de Mozart, estrenada a Berlín del 2004 i reposada al 2005, any en què estrena també *Macbeth*, de Verdi, a Frankfurt; una fusió de *Cavalleria Rusticana*, de Mascagni, i *I pagliacci*, de Leoncavallo, a Hannover i *Madam Butterfly*, de Puccini, a Berlín; *Wozzeck* d'Alban Berg, estrenada al desembre de 2005 al Gran Teatre del Liceu de Barcelona i a Hannover al juny del 2006. Al 2006 ha presentat també *The Rake's progress (La carrera del llibertí)*, de Stravinsky, al Festival Mozart de la Corunya i al Teatre Comunale de Bolonia (Itàlia); i *Don Carlo*, de Verdi, en el Teatre de Basilea (Suïssa) al novembre de 2006. Les seves darreres estrenes han estat *Jenufa*, al gener a Stuttgart, i *Elektra*, de Strauss, a Freiburg (Alemanya) el mes de Febrer, totes dues molt aplaudides per la crítica i el públic.

Entre altres premis, ha rebut el premi ADE de Direcció per *La vida es sueño*, el premi al millor director atorgat per The Irish Times-ESB Theatre Awards per *Comedias Bárbaras* (Festival d'Edinburg 2000) i el premi Herald Archangel al millor artista del Festival d'Edinburg 2003 per *Hamlet* (amb la companyia Birmingham Repertory Theatre) o el premi Ercilla 2005 al millor espectacle per *El rei Lear* (amb la Companyia Teatre Romea). A més a rebut el Premi de la Crítica de Barcelona al millor director per la obra *Plataforma*.

El 2004 va ser convidat junt amb membres de la Companyia Romea a participar en els actes commemoratius de l'aniversari del naixement de Shakespeare organitzats per la Royal Shakespeare Company i és convidat habitualment a impartir classes magistrals i cursos en prestigioses escoles i universitats del Regne Unit, Alemanya i Espanya. A l'octubre de 2007 impartirà per segona vegada un curs magistral d'arts escèniques a la *Universität der Künste* de Berlin. La última estrena teatral de Calixto Bieito és *Los persas. Réquiem por un soldado*, presentada al Festival de Mérida al juliol de 2007 i actualment de gira per l'Estat espanyol i que es veurà al Teatre Romea de Barcelona al febrer de 2008. Actualment assaja amb la Companyia Romea la seva adaptació de la famosa

novel·la medieval *Tirant lo blanc* que es presentarà en català a Alemanya amb motiu de la presència de la cultura catalana a la Fira del llibre de Frankfurt 2007 al setembre al teatre Habbel am Ufer de Berlin i a l'octubre al Schauspielhaus de Frankfurt. El seus projectes pel 2008 inclouen la direcció de l'espectacle inaugural de l'Expo Saragossa 2008, la direcció escènica de l'òpera *L'holandès errant*, de Wagner, per a l'Ópera de Stuttgart i una producció en noruec amb la Companyia del Teatre Nacional d'Oslo de *Brand*, de Henrik Ibsen per als Festivals de Bergen i Oslo.

CARLES SANTOS

Pianista, compositor i artista polifacètic. Graduat al Conservatori Superior de Música del Liceu de Barcelona. Va continuar els estudis a París, amb els mestres Février, Casadesús, Magda Tagliaferro i Margaret Long; i més tard a Suïssa, com a alumne de Harry Datymer. El 1961 va començar a actuar com a pianista, interpretant obres de Bartók, Schönberg i Webern.

El 1968 va traslladar-se als EUA, on va conèixer músics d'avantguarda com John Cage, l'obra del qual va marcar molt l'estil, l'actitud i l'estètica posteriors que ha passejat com a intèrpret per escenaris de tot el món.

Als anys setanta va fundar, juntament amb Josep Maria Mestres-Quadreny, el Grup Instrumental Català (GIC). Ha treballat en cinema amb Pere Portabella, Mario Gas, ... com a compositor, intèrpret, guionista.

Algunes de les seves obres són: *Beethoven, si tanco la tapa...què passa?* (1983), *Té xina la fina petxina de Xina?*(1983) *Arganchulla, Arganchulla Gallac*,(1985), *Tramuntana Tremens* (1989), *La grenya de Pasqual Picanya* (1991), *Asdrúbila* (1992), *L'esplèndida vergonya del fet mal fet* (1995), *Figasantos-fagotrop: missatge al contestador, soparem a les nou* (1996), *Ricardo i Elena* (2000), *L'adéu de Lucrecia Borja* (2001), *Sama Samaruck Samaruck Suck Suck* (2002), *Lisístrata* (2003),

I d'altres treballs *La Pantera Imperial* (Bach-Santos), *Il Barbieri di Siviglia* (Rossini), *El compositor, la cantant, el cuiner i la pecadora* (Rossini-Santos) *La meua filla soc jo* (John Cage) *El Fervor de la Perseverança* (Wolf, Wagner, Brahms), and music *Tirant lo Blanc*

També com a realitzador té una filmografia de la qual alguns títols són, *L'àpat* (1967), *La Cadira* (1968)...

Ha rebut diversos premis i condecoracions, com el Premi Nacional de Composició de la Generalitat de Catalunya (1990); el Premi Ciutat de Barcelona de la Música (1993); el Premi Ciutat de Barcelona a la Projectió Internacional (1996); la Creu Sant Jordi (1999) i diversos premis MAX pels seus espectacles escènics, l'últim tres premis MAX ha sigut per *La Meua Filla Sóc Jo* (2007).

A més de la seva producció musical, cinematogràfica i escènica, Carles Santos també és creador d'una important obra plàstica, principalment fotogràfica. Amb Mariaelena Roqué desde 1995 formalitzen el treball conjunt començat el 1985 creant la Companyia Carles Santos, baix la qual s'han presentat tots els treballs realitzats fins ara.

Recentment ha estat objecte de dues exposicions retrospectives, una sobre el conjunt de la seva obra, a la Fundació Miró *Visca el Piano* i l'altra de l'obra

creada per Mariaelena Roqué amb dels vestuaris pertanyents a les les obres fetes: *Mariaelena desvesteix Carles Santos* al Museu Tèxtil i de la Indumentaria.

Actualment gira el seu últim espectacle *El fervor de la perseverança* i el concert de piano *He de ser castigat per no haber estimat mai ningú*, presentats al Teatre Lliure la temporada 2006-2007.

Per la temporada 2007-2008 estrena l'espectacle, *Ebrofalia copulativa* per al Sónar Frankfurt. Ha compost la música del *Tirant lo Blanc* de Calixto Bieito l'acció amb nova versió de l'himne dels Segadorss per piano i ballarina amb Solpicó tot dintre del marc de la Cultura Catalana a la Fira del Llibre de Frankfurt. A banda, estrenarà al Teatre Lliure, l'obra sobre Joan Brossa *53 maneres diferents de matar un capellà*.

COMPANYIA TEATRE ROMEA *Actualitzat a Setembre 2007*

Sota la direcció artística de Calixto Bieito, la **Companyia Teatre Romea** -amb seu al Teatre Romea de Barcelona, gestionat per Focus des de 1999- s'ha consolidat pel rigor interpretatiu dels seus treballs i el seu compromís amb la innovació i el risc. Els seus actors habituals -Carles Canut, Mingo Ràfols, Boris Ruiz, Roser Camí, Lluís Villanueva, entre d'altres- es poden considerar a la primera línia del teatre català amb una trajectòria avalada per molts premis i aclamada pel públic i la crítica internacionals que han fet possible la sempre arriscada aventura de constituir una companyia estable, un dels pocs casos de tot l'Estat espanyol de la actualitat. Entre d'altres guardons, El Teatre Romea ha rebut el premi Max al millor empresari teatral al 2007 i el 2004, Calixto Bieito i la Companyia Teatre Romea van ser convidats per la Royal Shakespeare Company a impartir unes classes magistrals.

Entre els muntatges més significatius de la Companyia Teatre Romea destaquen títols com *La presa*, de Conor McPherson (temporada 1999/2000), dirigida per Manel Dueso (premi de la Crítica Teatral de Barcelona a la Millor direcció i a la Millor interpretació a Boris Ruiz); *Tots eren fills meus*, d'Arthur Miller (temporada 1999/2000), amb direcció de Ferran Madico (premi de la Crítica Teatral de Barcelona a la Millor interpretació a Roser Camí i Premi Teatre Metropol per a Carles Canut); *Celobert*, de David Hare (2003), amb direcció de Ferran Madico (Premi Teatre BCN a la Millor obra i al Millor actor per a Josep Maria Pou, qui també va rebre el Premi Nacional de Teatre 2004 de la Generalitat de Catalunya, el Premi ARC, el Premi de Teatre "El Espectador" i el premi "Millors de 2003" de la ciutat de Tarragona); *El rei Lear*, direcció de Calixto Bieito (Premio Max 2005 a la mejor actriz de reparto para Àngels Bassas) *Celebració* (basat en la pel·lícula "dogma" Festen) amb direcció de Josep Galindo, que va ser candidat al Premi Max 2005 al Millor espectacle o *La cabra o qui és Sylvia?*, d'Edward Albee (temporada 2005 - 2007), amb direcció de Josep Maria Pou (entre d'altres, Premi Nacional de Teatro 2006 a Josep Maria Pou, Premi Max a la millor direcció, adaptació i al millor espectacle, Premi Ercilla, Premi Terenci Moix, Premi teatreBCN, Premi Chivas Telón, Premi Públics, Premi Butaca i Premi Shangay).

Pel que fa a espectacles amb repercussió internacional, cal destacar *La vida es sueño*, de Calderón de la Barca (temporada 1999/2000), amb direcció de Calixto Bieito, versió espanyola del muntatge en anglès presentat anteriorment a Edinburg, Londres i Nova York, (premi de la Crítica Teatral de Barcelona al Millor Espectacle i a la Millor Interpretació a Boris Ruiz; premis Butaca al millor Muntatge teatral, Escenografia i Il·luminació; premi de l'Asociación de Directores de España a la Millor Direcció; premi Ercilla a la Millor Creació Dramàtica; premi Teatre BCN a la Millor Obra); *Macbeth*, de William Shakespeare (temporada 2001/2002), dirigit per Calixto Bieito (gira per Espanya i gran èxit del *Festival Internacional Bite' 03*, al Teatre Barbican de Londres, l'abril de 2003); *La ópera de cuatro cuartos*, de Brecht / Weill, també amb direcció de

Bieito, espectacle inclòs a la programació del Festival Grec i el Teatre Lliure en Barcelona, Salamanca 2002 Capital Europea de la Cultura, Festival de Otoño de Madrid, Bilbao, Tarragona, Las Palmas, París, Estrasburg i el Festival del Ruhr (Alemanya); *Mestres antics*, de Thomas Bernhard, dirigida per Xavier Albertí i protagonitzada per Carles Canut, Boris Ruiz i Mingo Ràfols, amb gira per Espanya i estrenada en castellà al Centro Dramático Nacional de Madrid el desembre de 2003 (Premi de les Arts Escèniques 2005 de la Generalitat Valenciana al millor espectacle no valencià) i l'abril de 2006 al Festival Internacional de Caracas; *Homenatge a Catalunya*, basat en la novel·la de George Orwell, amb direcció de Josep Galindo (espectacle estrenat el 2004 en Leeds, París (Festival Le Standard idéal), Newcastle i Barcelona); *El rey Lear* amb direcció de Calixto Bieito, estrenat a Barcelona dins del Festival Grec 2004 i amb una llarga gira per tot l'Estat espanyol incloent el Festival de Otoño de Madrid (Premi Max 2004 a la Millor actriu de repartiment per a Àngels Bassas, Fotogramas de Plata 2004 al Millor actor de teatre per a Josep Maria Pou i Premi Ercilla 2005 al Millor espectacle).

Els últims èxits internacionals de la Companyia Romea han estat *Peer Gynt*, de Henrik Ibsen, estrenada al Festival de Bergen (Noruega) i al Festival Ibsen d'Oslo (Noruega) el 2006, i l'adaptació de la novel·la de Michel Houellebecq, *Plataforma. Poema dramàtic hiperrealista para siete voces y un yamaha*, estrenada el 2006 al Festival d'Edinburg (premi al millor actor del Festival per al protagonista Juan Echanove, el premi Max al millor actor de repartiment a Carles Canut y la millor il·luminació a Xavi Clot) i posteriorment al Ikos Festival de Brescia (Itàlia) al maig de 2007 i al Helsinki Festival a Finlàndia l'agost de 2007, totes dues produccions dirigides per Calixto Bieito.

Tirant lo Blanc, dirigida també per Bieito i amb música de Carles Santos, que es va a estrenar al Hebbel am Ufer de Berlín i al Schauspiel Frankfurt amb motiu de la Fira del Llibre de Frankfurt 2007, també es va representar al Festival de Otoño al Teatro Albéniz de Madrid. Actualment es representa al Teatre Romea.

ALFONS FLORES

Escenògraf

Començà la seva carrera professional com a escenògraf el 1978 amb el grup GAT, del qual va ser cofundador. Des del 1998, ha col·laborat com a escenògraf en nombroses produccions amb Calixto Bieito i el Teatre Romea de Barcelona.

PREMIS

Candidat als Premis Butaca '07 per l'escenografia de *Plataforma*

Premi de la crítica de Dublín al Millor Escenògraf per *Barbaric Comedies* (*Comedias Bárbaras*), 2000

Premi de la crítica al Millor Vestuari per *Farsa y licencia de la reina castiza*, 1998

Premi de la crítica de Barcelona a l'escenografia de *La cabeza del dragon*, 1996

TREBALLS COM A DIRECTOR

La cabeza del dragon, de Valle-Inclán. 1996

L'amant anglesa, de Margeritte Duras. 1997

Piazzolla hora cero, d'Astor Piazzolla. 2002

Moure el món. Espectacle inaugural fòrum de les cultures. 2004

ESCENOGRAFIES MÉS DESTACADES

2007

Tirant lo Blanc, de M. Rosich i C. Bieito a partir de la novel·la de J. Martorell

Schauspiel Frankfurt, dir. Calixto Bieito

La fanciulla del west, de Puccini. Opera de Stuttgart, dir. Calixto Bieito

2006

Peer Gynt, Henrik Ibsen. Festival de Bergen. Festival Grec Dir. Calixto Bieito.

Plataforma. Poema dramàtic hiperrealista para siete voces y un yamaha, Michel Houellebecq. Festival de Edimburgo. Teatre Romea. Dir. Calixto Bieito.

Gala Premios Max. Barcelona Teatre Musical. Dir. Calixto Bieito

Valentina. Teatre Nacional de Catalunya. Dir. Toni Casares

2005

Madame Butterfly. Puccini. Komische Oper Berlin. Dir. Calixto Bieito

Wozzeck, Berg. Gran Teatre del Liceu de Barcelona. Dir. Calixto Bieito

Celebració (Festen). Teatre Romea. Dir. Josep Galindo.

Macbeth, Verdi. Opera de Frankfurt. Dir. Calixto Bieito

Gala EuroMed. Barcelona Teatre Musical. Dir. Pere Pinyol

2004

Moure el món. Espectacle Inaugural Fòrum Universal de las Cultures Barcelona 2004. Focus, Dir. Alfons Flores, Hansel Cereza

Die Entführung aus dem Serrail, Mozart. Comische Oper Berlin. Dir. Calixto Bieito

Celestina, Fernando de Rojas. Festival d'Edinburg. Dir. Calixto Bieito

2003

El barret de copa, Eduardo de Filippo. Teatre Lliure. Dir. Jordi Mesalles
Manon, Massenet. Oper Frankfurt. Dir. Calixto Bieito
Premios Ondas 2003. Barcelona Teatre Musical. Focus, Cadena Ser, Canal Plus
Castra Diva, Foie Gran Teatre del Liceu. Dir. Joan A. Rechi

2002

Macbeth, Shakespeare. Teatre Romea. Dir. Calixto Bieito.
Die Fledermaus, Strauss. Welsh National Opera Cardiff. Dir. Calixto Bieito
Piazzolla Hora Cero, Astor Piazzolla. José Luis Bieito, Alfons Flores.

2001

Don Giovanni, Mozart. Teatre del Liceu, English National Opera i Staatsoperhannover. Dir. Calixto Bieito
Tres dones, de Samuel Beckett. Teatre Artenbrut, Dir. Víctor Batallé
Bodas de sangre, de Federico García Lorca. Teatre Grec, Dir. Ferran Madico

2000

Barbaric Comedies, Valle Inclán. Festival de Edimburgo. Dir. Calixto Bieito
Cacao, de Dagoll Dagom. Teatre Victoria. Dir. Joan Lluís Bozzo
Un tramvia anomenat desig, de T. Williams. Teatre Romea. Dir. Manuel Dueso
Ballo in maschera, de Verdi. Teatre del Liceu, English National Opera i Det Kongelige Teater de Copenhagen. Dir. Calixto Bieito

1999

Il mondo della luna, de Haidyn. Opera Zuid Maastricht. Dir. Calixto Bieito
Las bizzarrías de belisa, de Lope de Vega. Nou Tantarantana Dir. Antonio Simón
Al canigó ja no hi ha àguiles, de Joan Brossa. Espai Brossa, Dir. Carme Sansa
Così fan tutte, de Mozart. Welsh National Opera, Dir. Calixto Bieito
Carmen, Festival de Perelada, Dir. Calixto Bieito

1998

El giravolt de maig, de Tolrà. Dir. Ricard Salvat
Estrips. Dir. Teresa Vilardell
La casa de Bernarda Alba, de García Lorca. CDN. Dir. Calixto Bieito
Tarasca. Festival de Otoño. Dir. Jose Antonio Gutierrez
Farsa y licencia de la reina castiza, de Valle-Inclán. GAT. Dir. Enric Flores

1997

Maria Rrosa, de Guimerà. Teatre Joventut. Dir. Rosa Novell

1996

La cabeza del dragón de Valle-Inclán. GAT. Dir. Enric i Alfons Flores

1995

Martes de carnaval, de Valle-Inclán. Centro Dramático Nacional, Dir. Mario Gas

1993

El cazador de leones, de Javier Tomeo .Mercat de les Flors, Dir. Jean-Jaques Preau
Històries de Sant Cugat. Inauguració del Centre Cultural de Sant Cugat
Més sols que la una, de Ramon Teixidor. S.A.T. Dir. Ramon Teixidor
De riba a riba, de Pau Riba
L'efecte Alkasentzer. Dir. Teresa Vilardell

1992

Made in Japan . Teatre de la Bohèmia. Dir. Sito Elías

La mort, de Woody Allen. GAT Cia teatral. Dir. Enric Flores

1991

Un dia qualsevol, de Fo GAT. Dir. Enric Flores.

Tarda d'estiu amb tempesta, de F. Luchetti. Teatre Barcelona. Dir. Lourdes Barba

1990

Mambo. Teatre de la Bohèmia.

Línia roja, de Luwdig. Teatre de l'Ocàs, Dir. Teresa Vilardell

1988

Joc de dos, de Fo. GAT Cia teatral. Dir. E. Flores

1987

La balada de Calamity Jane, de Maria Do Ceu Guerra. GAT. Dir. Helder Costa

La filla del carmesí, de Josep M. de Sagarra. Centre Dramàtic. Dir. Jordi Mesalles

1986

David, rei, de Jordi Teixidor. GAT. Dir. Enric Flores

Santa Joana dels escorxadors, de Brecht. GAT. Dir. Konrad Zschiedrich

Romeo i Julieta, de Shakespeare. Teatre de Barcelona. Dir. Esteve Polls

La senyora de Sade, de Mishima. Teatre Lliure. Dir. Jordi Mesalles

Esperant a Godot, de Becket. Dir. Jordi Mesalles

1985

Tragedia fantàstica de la gitana celestina, d'Alfonso Sastre. GAT. Dir. Enric Flores

Partage, de Michel Deutsch. Dir. Jordi Mesalles

1984

El amor de Don Perlimpín..., de García Lorca. GAT. Dir. Enric Flores

MERCÈ PALOMA

Vestuari

Llicenciada en Geografia i Història ,secció Art per la Universitat Autònoma de Barcelona, titulada per l'Escola d'Arts i Tècniques de la Moda de Barcelona,especialitat en Espectacle i Comunicació Visual. Ha col·laborat com a dissenyadora de vestuari en nombroses produccions amb Calixto Bieito, tant en produccions teatrals com operístiques, i amb el Teatre Romea de Barcelona.

Per al teatre, amb Calixto Bieito:

Tirant lo Blanc, de M. Rosich i C. Bieito a partir de la novel·la de J. Martorell
Schauspiel Frankfurt, dir. Calixto Bieito. 2007

Plataforma. Poema dramàtic hiperrealista para siete voces y un yamaha, Michel Houellebecq. Festival de Edimburgo. Teatre Romea. Dir. Calixto Bieito. 2006

Peer Gynt, Henrik Ibsen. Festival Bergen. Festival Grec Dir. Calixto Bieito. 2006

Celestina, Fernando de Rojas. Festival d'Edinburg. Dir. Calixto Bieito. 2004

El rey lear de W.Shakespeare. Teatre Romea de Barcelona, 2004

La opera de cuatro cuartos de B. Brecht, Grec 2002.

Macbeth. de W. Shakespeare. Festival Internacional de Salzburg 2002

Barbaric Comedies, de Valle-Inclán. Edinburgh Festival.-Abbey Theatre de Dublín.

King's Theatre, Edinburg, 2000.

Nominació millor vestuari per els Premis de la crítica de Irlanda

Mesura per Mesura, de W. Shakespeare. Teatre Nacional de Catalunya. 1999.

La casa de Bernarda Alba, de F.G.Lorca. Teatre Maria Guerrero de Madrid, 1998.

Life is a dream (La vida es sueño), de Calderón de la Barca. Festival d' Edinburg 1998.

Pierrot Lunaire, de Schönberg. Dir. Calixto Bieito-Josep Pons. Teatre Lliure, 1998.

La tempesta, de W .Shakespeare. Festival d'Estiu de Barcelona Grec 97.

Galileo Galilei de B. Brecht. Mercat de les Flors de Barcelona, 1996.

La profesion de la señora Warren,de Bernard Shaw. Circulo de Bellas Artes, , 1996

El rei joan, de W. Shakespeare. Festival d' Estiu de Barcelona Grec 96.

Tres dones ,de Silvia Plath. Sala Beckett, Barcelona 1993.

Un dia,de Mecè Rodoreda. Festival Grec 93

El dinar,de Thomas Bernhard. Sala Beckett. 1993.

Eel somni d'una nit d'estiu, de W. Shakespeare. Festival d' Estiu de Barcelona Grec 91

Dels seus treballs amb d'altres directors, es pot destacar:

Romeo por Julieta, de W. Shakespeare . Dir. Emilio Hernandez. Centro Andaluz de Teatro, 2003

Poe Dagoll Dagom. Dir. de J. L. Bozzo. 2002.

Nominació als Premis Max al Millor Vestuari

Moll Oest, de Bernard Marie Koltés. Dir. Sergi Belbel. Salamanca _Grec 2002

Otelo el moro, de W. Shakespeare. Dir. Emilio Hernandez. C. Andaluz de Teatro, 2001

Bodas de sangre de F. G. Lorca. Dir. de Ferran Madico. Festival GREC 2001
El alcalde de Zalamea, de Calderón de la Barca. Dir. de Sergi Belbel. Teatre Nacional de Catalunya. 2000.

El temps de Planck, de Sergi Belbel i Oscar Roig. Dir. de Sergi Belbel. Teatre Romea, 2000.

Tots eren fills meus, de Arthur Miller. Dir. de Ferran Madico. Teatre Romea de Barcelona. 1999

Llos enfermos de Antonio Alamo. Dir. de Rosario Ruiz Rogers. Teatro de la Abadia, 1999.

El criptograma, de David Mamet. Dir. de Sergi Belbel. TNC, 1999.

La sang, de Sergi Belbel. Dir. Toni Casares. Sala Beckett. 1999.

Eel gos del tinent, de Josep m^a Benet. Dir. Toni Casares. Sala Beckett. 1999.

Rumors, de Neil Simon. Dir. Sergi Belbel. Auditori de Palma de Mallorca, 1999.

Morir, de Sergi Belbel. Dir. de Sergi Belbel. Teatre Romea de Barcelona, 1998.

Testament, de J. Mª Benet I Jornet. Dir. de Sergi Belbel. Festival Grec 97 Teatre Condal

L'avar, de Molière. Dir. de Sergi Belbel. Festival de Teatre Grec de Barcelona, 1996.

L'hostalera, de Carlo Goldoni. Dir. Sergi Belbel. Festival Grec 95

El mercader de venecia, de William Shakespeare. Dir. S. Belbel, Teatre Poliorama.1994

Colometa la gitana... i qui compra maduixes, d'E. Vilanova. .Dir. S. Belbel. T. Romea, 1994.

Fugaç, de Josep Mª Benet I Jornet. Dir. Rosa Mª Sardá. Teatre Romea, 1994.

Despres de la pluja, de Sergi Belbel. Dir. S. Belbel. Teatre Villarroel de Barcelona, 1993.

La filla del mar, d'Àngel Guimerà. Dir. Sergi Belbel. Teatre Romea de Barcelona, 1992.

Carícies, de Sergi Belbel. Dir. Sergi Belbel. Teatre Romea, 1992.

Ttalem, de Sergi Belbel. Dir. Sergi Belbel. Teatre Romea de Barcelona, 1990.

Elsa Schneider, de Sergi Belbel. Dir. de Ramón Simó. Teatre Romea, 1989.

Opera de Sergi Belbel i Òscar Roig. Dir. de Sergi Belbel. Sala Olimpia de Madrid, 1988.
A Barcelona, Mercat de les Flors, 1989.

Per a la òpera i el gènere líric, amb direcció de Calixto Bieito:

Wozzeck, de Berg. Gran Teatre del Liceu 2005

Il trovatore, de Verdi. Statsoper Hannover. 2003

Manon, de Massenet. Opera de Frankfurt. 2003

Fledermaus, de Strauss. Cardiff. Welsh National Opera. 2001

Don Giovanni, de Mozart. English National Opera. 2000

Un ballo in maschera, de Verdi. Gran Teatre del Liceu /English National/ Ópera de Copenhaguen. 2000

Così fan tutte, de W.A Mozart, Welsh National Opera. 2000

El barberillo de Lavapiés, de Barbieri. Teatro de de la Zarzuela de Madrid. 1998

Il mondo della luna, de Haydn. Opera Zuid de Maastricht.1999

Carmen, de Bizet. Festival de Perelada. 1999

Tosca de Puccini. Gran Teatre del Liceu 1997

La verbena de la paloma, de Tomás Bretón i R. de la Vega. Festival d'Edinburg. 1997

Entre d'altres espectacles de dansa:

Viaje al sur. Coreografia de Cristina Hoyos. Centro Andaluz de Danza. 2005
Ddalidance. Coreografia de Ramon Oller. Companyia Metros. Festival de Perelada 2004
Carmen. Coreografia de Ramon Oller. Companyia Metros. Festival de Perelada 2003
Romy & July. Coreografia de Ramon Oller. Teatre Poliorama 1997.
Romeo i Julieta. Coreografia de Ramon Oller. Teatre Grec 1996.
Retratos en la memoria. Coreografia Ramon Oller . C. Andaluz de Danza. Sevilla, 1995.
Duermete ya. Coreogr.de R. Oller por la C. Metros. Mercat de les Flors ., 1995.
Diwano. Coreografia de Ramon Oller per a la Compañía Nacional de Danza dirigida per Nacho Duato. Teatro de Madrid, 1995.
Principal primera. Coreografia de Ramon Oller por a la Compañía Nacional de Danza, dirigida por Nacho Duato. Teatro de Madrid l'abril de 1994.

Per al cinema:

A los que aman. Dir. Isabel Coixet. Producció de Sogecine.1997
Nominació Premis Goya Millor Vestuari 1998.
El mar. Dir. Agustí Villaronga. Estreno Berlinale 2000.